

بخش سوم بخشنامه شماره ۱۴ مورخ ۱۳۸۰/۵/۶ سازمان تأمین اجتماعی

بخش سوم: حالات خاص قراردادهای غیر عمرانی

الف - پیمانکارانی که دارای کارگاه تولیدی، صنعتی و فنی می‌باشند.

به موجب مصوبه مورخ ۱۳۷۳/۹/۷ شورای عالی تأمین اجتماعی نحوه احتساب حق بیمه پیمانکارانی که دارای کارگاه صنعتی، فنی و تولیدی در ارتباط با موضوع عملیات قراردادهای منعقد می‌باشند و امور اجرایی پیمانها در کارگاه آنها انجام می‌گردد، به شرح ذیل خواهد بود. ضمناً این‌گونه قراردادها در محل شعبه مربوط به کارگاه پیمانکار متمرکز و مفصاحساب هر پیمان نیز به تفکیک از همان شعبه صادر می‌گردد.

۱ - اشخاص حقوقی

در صورتی که پیمانکار شخص حقوقی و دارای دفاتر و اسناد قانونی بوده و دفاتر آن مورد تأیید سازمان باشد، در این صورت با وصول حق بیمه طبق گزارش بازرسی از دفاتر صدور مفصاحساب قرارداد بلامانع می‌باشد، شعب مکلفاند انجام بازرسی از دفاتر قانونی این قبیل پیمانکاران را در اولویت قرار داده، چنانچه پیمانکار قبل از انجام بازرسی از دفاتر قانونی نیاز به صدور مفصاحساب قرارداد داشته باشد با رعایت موارد زیر صدور مفصاحساب قرارداد بلامانع خواهد بود.

۱-۱ پیمانکار طبق محتویات پرونده‌های مطالباتی کارگاهی و دفتر مرکزی فاقد هرگونه بدهی قطعی بوده و یا آن را پرداخت نماید و تعهدنامه مبنی بر داشتن دفاتر قانونی و ارایه آن به سازمان و پرداخت حق بیمه طبق دفاتر قانونی را که به امضای مجاز و مهر شخص حقوقی ممهور گردیده به سازمان ارایه نمایند.

۲-۱ در مواردی که پیمانکار طبق پرونده‌های مطالباتی کارگاهی و دفتر مرکزی دارای بدهی قطعی بوده و تمکن پرداخت را به صورت یکجا (نقداً) نداشته باشند چنانچه معادل حق بیمه قرارداد طبق مصوبه مورخ 24/1/1370 را پرداخت و تعهدنامه بند ۱ نیز ارایه و همچنین مانده بدهی را تقسیط نماید، در این صورت نیز صدور مفصاحساب قرارداد بلامانع خواهد بود.

۳-۱ در مواردی که پیمانکاران فاقد دفاتر قانونی بوده و یا دفاتر قانونی ارایه شده مورد تأیید سازمان قرار نگیرد و یا دفاتر خود را در اختیار سازمان قرار ندهند، در این صورت می‌بایست ضمن

رعایت ماده (۱۰۲) قانون تأمین اجتماعی طبق تصویبنامه مورخ 24/1/1370 محاسبه گردد که در این حالت چنانچه پیمانکاران بابت کارکنان شاغل در کارگاه تولیدی، فنی و صنعتی خود در دوره اجرای قرارداد، حق بیمه پرداخت نموده باشند، بایستی از حق بیمه محاسبه شده بابت قرارداد کسر و مانده مطالبه وصول گردد.

۲ - اشخاص حقیقی

۲-۱ در صورتی که پیمانکار دارای کارگاه تولیدی، صنعتی و فنی در زمان اجرای قرارداد در شعبه سازمان دارای پرونده مطالباتی بوده و لیست کارگران شاغل در کارگاه را ارسال و یا توسط سازمان از کارگاه بازرسی به عمل آمده باشد، در این صورت چنانچه طبق محتویات پرونده مطالباتی کارگاه فاقد هرگونه بدهی قطعی بوده یا آن را پرداخت نماید صدور مفصاحساب قرارداد آنها بلامانع می باشد.

۲-۲ در مواردی که پیمانکاران تمکن پرداخت نقدی بدهی طبق پرونده مطالباتی را نداشته باشد چنانچه معادل حق بیمه قرارداد طبق مصوبه مورخ ۱۳۷۰/۱/۲۴ را پرداخت و همچنین مانده بدهی را تقسیط نماید، در این صورت نیز صدور مفصاحساب قرارداد بلامانع است.

۳-۱ در مواردی که پیمانکار فاقد پرونده مطالباتی در شعب سازمان و یا فاقد بازرسی و ارسال لیست در دوره اجرای قرارداد باشد، می بایستی حق بیمه قرارداد وی طبق تصویبنامه مورخ ۱۳۷۰/۱/۲۴ محاسبه و وصول گردد .

ب- قراردادهای خرید و فروش

۱ - قراردادهای خرید و فروش اجناس، مواد و تجهیزات که نیاز به انجام کار اضافی نباشد و موضوع قرارداد منحصرأ خرید یا فروش باشد، مشمول کسر حق بیمه نبوده و صدور مفصاحساب بدون وصول حق بیمه بلامانع خواهد بود. همچنین در مورد قراردادهای اجاره انواع ماشین آلات و اتومبیل در صورتی که بدون راننده باشد مطابق این بند عمل خواهد شد.

۲ - در مواردی که پیمانکار دارای کارگاه تولیدی - صنعتی و فنی (اعم از حقیقی یا حقوقی) قرارداد ساخت یا فروش (ساخت در کارگاه وی انجام می شود) همراه با حمل و نصب اجرا نماید، در مورد قسمت ساخت، طبق بند الف و در مورد فروش، حق بیمه ای تعلق نخواهد گرفت و در خصوص حمل و نصب، طبق مصوبه مورخ ۱۳۷۰/۱/۲۴ عمل خواهد شد. ضمناً چنانچه واگذارندگان کار، میزان کارکرد

حمل و نصب را مشخص نمایند، حق بیمه نسبت به کل کارکرد اعم از ساخت یا فروش و حمل و نصب کلاً طبق مصوبه مذکور محاسبه خواهد شد .

ج- قراردادهای گاز رسانی

در قراردادهای گازرسانی که فیما بین شرکت ملی گاز ایران و پیمانکاران منعقد می‌گردد، لوله و اتصالات نوار زرد اخطار، مواد عایق و الکتروود مخصوص که مختص عملیات گازرسانی است و از طرف واگذارنده کار به پیمانکار تحویل می‌گردد، جزو مصالح انحصاری می‌باشد. لذا حق بیمه قراردادهای مذکور با توجه به نوع عملیات به شرح زیر محاسبه می‌گردد.

۱- حق بیمه قراردادهای احداث شبکه‌های گاز رسانی به طور کلی طبق ماده دوم مصوبه مورخ ۱۳۷۰/۱/۲۴ به مآخذ (۷) محاسبه می‌گردد.

۲- قراردادهای نصب انشعابات (نصب علمک): به طور کلی خدمات تلقی و با توجه به استفاده از ماشین‌آلات و دستگاه‌های جوشکاری و بعضاً کمپرسور و دستگاه‌های حفاری مشمول ماده چهارم مصوبه مورخ ۱۳۷۰/۱/۲۴ می‌باشد. به این ترتیب که (70%) عملیات مکانیکی محسوب و حق بیمه آن به مآخذ (۷) و (۳۰%) عملیات غیر مکانیکی تلقی و حق بیمه آن به مآخذ (۱۵) محاسبه می‌گردد.

۳- قراردادهای نصب رگلاتور: چنانچه قرارداد مربوطه جداگانه و مستقل از نصب انشعاب علمک منعقد شده باشد در این صورت با توجه به نوع کار کلاً خدماتی و غیر مکانیکی و حق بیمه آن طبق ماده اول مصوبه مورخ ۱۳۷۰/۱/۲۴ به مآخذ (۱۵) محاسبه می‌گردد. چنانچه نصب رگلاتور و نصب انشعاب توأم در یک قرارداد باشد باید طبق بند "۲" فوق عمل شود .

د- قراردادهای خدمات شهری و نگهداری فضای سبز

در این‌گونه قراردادها نیز معادل (۷۰%) از ناخالص کارکرد به عنوان کارکرد مکانیکی محسوب و حق بیمه آن به مآخذ (۷) و معادل (۳۰%) از ناخالص کارکرد به عنوان کارکرد غیر مکانیکی تلقی و حق بیمه آن به مآخذ (۱۵) محاسبه و وصول می‌گردد .

ه- قراردادهای طراحی و ساخت نرم‌افزار و ارائه خدمات رایانه‌ای

قراردادهایی که موضوعات آنها تهیه و نصب سخت‌افزار (رایانه)، طراحی و ساخت نرم‌افزار و سیستم‌های مختلف عملیاتی و اطلاعاتی و پشتیبانی نرم‌افزاری و سخت‌افزاری و تعمیر و نگهداری

آنها می‌باشد، در صورتی که پیمانکار مربوطه دارای شخصیت حقوقی باشد طبق بند "الف" این بخش عمل می‌گردد .

و- قراردادهای حسابرسی، تحقیقاتی و پژوهشی

با توجه به مصوبه شماره ۱۱۰۰/۴۱۱۲ مورخ ۱۳۷۸/۴/۲ هیئت مدیره سازمان احتساب حق بیمه قراردادهای تحقیقاتی و پژوهشی و حسابرسی به ترتیب ذیل خواهد بود.

- قراردادهای تحقیقاتی و پژوهشی:

۱- در مواردی که قرارداد تحقیقاتی و پژوهشی با دانشگاه‌ها یا مراکز علمی و یا مؤسسات وابسته به آنها به عنوان پیمانکار یا مجری منعقد می‌شود، چنانچه دانشگاه یا مراکز مذکور وابسته به وزارتخانه‌ها باشد و طبق پرونده‌ای که نزد سازمان دارد بدهکار نبوده و یا اصلاً کارکنان آن مشمول قانون تأمین اجتماعی نباشد، بدون محاسبه و مطالبه وجهی بابت حق بیمه قرارداد مفاصاحساب مربوط صادر می‌شود.

۲- در مواردی که مؤسسات تحقیقاتی و پژوهشی وابسته به دانشگاه‌ها و یا سایر مراکز علمی دولتی، دارای شخصیت حقوقی مستقل باشند و همچنین در مؤسسات تحقیقاتی و پژوهشی بخش خصوصی که دارای دفاتر قانونی می‌باشند و آن را جهت حسابرسی در اختیار سازمان قرار دهند، دفاتر قانونی، مبنای محاسبه و وصول حق بیمه قراردادهای منعقد می‌باشد، به این ترتیب چنانچه طبق دفاتر قانونی فاقد بدهی باشند، صدور مفاصاحساب قراردادهای آنها بلامانع خواهد بود.

۳- در مورد کلیه اشخاص حقوقی فاقد دفاتر قانونی با توجه به استفاده از رایانه، نرم‌افزار و ... برای انجام قراردادهای تحقیقاتی و پژوهشی، قراردادهای مزبور به طور کلی مکانیکی محسوب و حق بیمه آنها طبق ماده دوم مصوبه مورخ 24/1/1370 به مأخذ (۰.۷٪) محاسبه و وصول می‌گردد.

۴- در مواردی که قرارداد تحقیق و پژوهش با شخص حقیقی (یک نفر یا چند نفر به صورت دستجمعی) منعقد شود، با توجه به ابعاد تخصصی کار تحقیقات و پژوهش و اجتناب‌ناپذیر بودن مشارکت مستقیم خود شخص حقیقی به عنوان

مجری در انجام امور کار (بدون توجه به ماهیت نیروی انسانی که به کار گمارده می‌شوند)، چون شرایط مربوط به ماده (۳۸) قانون تأمین اجتماعی حاصل نمی‌گردد، از شمول بیمه معاف و لازم است

از محاسبه و مطالبه حق بیمه قراردادهای مذکور به طور کلی خودداری و مفاصاحساب داده شود.
- قراردادهای حسابرسی

با توجه به نوع فعالیت مؤسسات حسابرسی و انجام کار موضوع قراردادهایی که مؤسسات مذکور به عنوان پیمانکار یا مجری منعقد می‌نمایند. توسط کارکنان آنها انجام می‌گیرد، چنانچه مؤسسات مزبور لیست و حق بیمه کارکنان خود را در مهلت مقرر به سازمان ارسال و پرداخت نمایند و دارای دفاتر قانونی باشند و آن را جهت انجام حسابرسی در اختیار سازمان قرار دهند بر اساس بازرسی از دفاتر قانونی آنها حق بیمه محاسبه و پس از وصول مفاصاحساب قراردادهای آنان صادر می‌گردد .

ز- کسر حق بیمه توسط کارفرما از صورت وضعیتهای کارکرد پیمانکار و پرداخت آن به سازمان در خصوص نحوه پرداخت حق بیمه و ارسال لیست کارکنان شاغل در قراردادهای غیر مشمول طرحهای عمرانی که حق بیمه مربوطه توسط واگذارنده کار از صورت وضعیت کارکرد و یا صورتحساب پیمانکار مهندس مشاور به مأخذ تعیین شده کسر، و همزمان به سازمان تأمین اجتماعی پرداخت می‌گردد. پیمانکار می‌تواند در طول اجرای قرارداد فقط لیست کارکنان خود و کارکنان پیمانکار فرعی را که طبق مقررات تهیه و بدون پرداخت حق بیمه در مهلت مقرر در ماده (۳۹) قانون تأمین اجتماعی و قانون دریافت جرایم از کارفرمایان مصوب مورخ ۱۳۷۳/۵/۹ مجلس شورای اسلامی به سازمان تأمین اجتماعی ارسال نماید.

در مورد این گروه از پیمانکاران با توجه به این که حق بیمه مقرر از صورت وضعیت پیمانکار اصلی کسر و به سازمان پرداخت می‌شود، در صورتی که دارای پیمانکار فرعی باشند صدور مفاصاحساب پیمانکاران فرعی آنها بدون محاسبه حق بیمه و مشروط بر این که حق بیمه کلیه صورت وضعیتهای پیمانکار اصلی تا تاریخ درخواست مفاصاحساب پیمانکار فرعی پرداخت شده باشد بلامانع خواهد بود.

چنانچه با توجه به نوع عملیات قرارداد مأخذ (درصد) حق بیمه موضوع تصویب‌نامه مورخ ۱۳۷۰/۱/۲۴ به هنگام کسر و پرداخت حق بیمه از صورت وضعیت یا صورتحساب پیمانکار یا مهندس مشاور توسط واگذارنده کار رعایت نشده و به جای کسر و پرداخت حق بیمه به مأخذ (۱۵٪)، (۷٪) پرداخت شده باشد، همچنین در مواردی که مأخذ پرداخت حق بیمه رعایت شده لیکن حق بیمه مستند به لیستهای ارسالی پیمانکار بیش از حق بیمه بر اساس مأخذ موضوع تصویب‌نامه مذکور

باشد، در این صورت باید در پایان کار و به هنگام صدور مفاسح حساب قرارداد مابه‌التفاوت حق بیمه محاسبه، و از پیمانکار مطالبه و وصول و سپس مفاسح حساب قرارداد صادر شود.